

Νίκος Καζαντζάκης, Απόσπασμα από το έργο “Αναφορά στο Γκρέκο”

Κυκλοφορούν και οι δύο γονέοι στο αίμα μου, ο ένας άγριος, σκληρός, αγέλαστος, η μάνα μου τρυφερή, αγαθή, άγια· σε όλη μου τη ζωή τους κουβαλώ, κανένας τους δεν πέθανε· όσο ζω, θα ζουν κι αυτοί μέσα μου και θα μάχονται, καθένας τους αντίθετα, να κυβερνήσουν τη σκέψη μου και την πράξη. Και σε όλη μου τη ζωή ετούτος είναι ο αγώνας μου: να τους φιλιώσω, να μου δώσει ο ένας τη δύναμη του, ο άλλος την τρυφεράδα, κι η διχόνοια ανάμεσά τους, που ξεσπάει ακατάπαυτα εντός μου, να γίνει στην καρδιά του γιου τους αρμονία.

Και τουτο το απίστευτο: η παρουσία των δύο γονέων γίνεται ολοφάνερη στα χέρια μου· το δεξό μου το χέρι είναι πολύ δυνατό, καθόλου ευαίσθητο, εντελώς αντρίκειο· το χέρι το αριστερό έχει υπερβολική, παθολογική ευαισθησία· όταν θυμηθώ το στήθος μιας γυναίκας που αγάπησα νιώθω στη ζερβή μου την απαλάμη μερμήδισμα αλαφρό και πόνο· λίγο ακόμα και θα μπλάβιζε από τον πόνο, ακόμα λίγο και θα ‘κανε πληγή· όταν είμαι μόνος και κοιτάζω ένα πουλί να πετάει στον αέρα, νιώθω στη ζερβή μου απαλάμη τη ζεστασιά της κοιλιάς του· στα χέρια μου, στα χέρια μου μονάχα απομονώθηκαν οι δυο γονέοι κι έκαμαν ξέχωρη κατοχή, ο πατέρας στο δεξό κι η μητέρα στο ζερβό μου το χέρι.